

τήσετε, ἀλλ' ἔρχεται ἐκεῖνο καὶ σὰς ζητεῖ. Ἀπέναντι αὐτῶν δὲν ὑπάρχει διέξοδος ἄλλη, ἢ μόνον μία· ἡ ἐπιπόνησις τοῦ κυρ Γιάννη, ἐφ' οὗ ἐγράφη ποτὲ τὸ ἐξῆς ἐπιτύμβιον:

Ἐδῶ κοιμᾶται ἀσφαλῶς τὸ σῶμα τοῦ κυρ Γιάννη,
πολὺ πρὶν ἔλθ' ἡ ὥρα.

Ἐφρόντισε παραμονὴν τοῦ ἔτους ν' ἀποθάνῃ,
ἵνα μὴ δῶσῃ δάρα.

Δυστυχῶς ὅμως ἢ εὐτυχῶς δὲν ἔχουσιν ὅλοι τὴν τύχην τοῦ κυρ Γιάννη, καὶ θέλοντες μὴ θέλοντες θὰ διέλθωσι τὰ καυδιανὰ δίκρανα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Θὰ δώσωσιν εἰς τὴν σύζυγόν των, θὰ δώσωσιν εἰς τὰ τέκνα των, εἰς τοὺς ἀνεψιοὺς καὶ τοὺς βαπτιστικοὺς των, θὰ δώσωσιν εἰς τοὺς ὑπερέτας των, τοὺς ἀσπόνδους τοῦτους ἐκ-θροῦς τῆς οἰκιακῆς των εἰρήνης, θὰ δώσωσι τέλος εἰς τοὺς διανομῆς τῶν ἐφημερίδων των, ὧν πολλαὶ, ἀληθινὰ ἐφημερίδες καὶ ῥοιμαίζουσαι μὲ τὰ περὶ τὸν Ἰσπανίαν περίεργα ἐκεῖνα πτερωτὰ τετράποδα, ἅτινα ἐγεννῶντο, ὡς λέγει ὁ Αἰλια-νός, τὴν πρωτὰν καὶ ἀπέθνησκον τὴν ἐσπέραν, ἀναφύονται τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, μόνον καὶ μόνον χάριν τῶν διανομῶν των, (οἷτινες εἶνε πολ- λάκις καὶ συντάχται των,) καὶ ἀποθνήσκουσιν αὐθημερόν, — χάριν τῶν ἀναγνωστῶν των.

Δότε λοιπὸν, δότε καλοὶ μου ἀναγνώσταί, ἀφοῦ ἄλλως δὲν γίνεται· δότε ὅμως φαιδροὶ καὶ εὐθυμοὶ, μὴ μορφαζόντες μὴτε δυσανασχετοῦν-τες, καὶ ἐνθυμούμενοι ὅτι τὸ πενιχρότατον τῶν δῶρων καλλύνεται καὶ ὑπερτιμᾶται διὰ τῆς δια-θέσεως τοῦ δωρητοῦ.

«Δόσις ὀλίγη τε φίλη τε»

εἶπεν ὁ Ὅμηρος· ἂν δὲ ὁ Ὀβίδιος λέγει πού, ὅτι καὶ τὸ δίδειν εἶνε τέχνη, ἃς ἀποδείκνυται κἀν τοῦτο τὴν πρώτην τοῦ ἔτους ἐν Ἑλλάδι, ὅπου τοῦτο τὴν πρώτην εἶνε τέχνη τόσοσιν διαδεδομένη.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

«Ἐπιστήμη θελκτικωτέρα τῆς ἐξηγήσεως τῶν καθημε-ρινῶν φαινομένων τῆς φύσεως, λέγει συγγραφεὺς τις, δὲν ὑπάρχει. Βλέπομεν, ὅτι τὸ ἄλας καὶ ἡ χιών εἰσι λευκὰ, τὰ ῥόδα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον ἐρυθρὰ, τῶν φυτῶν τὰ φύλλα πράσινα, κίτρινον τὸ ἡράνθεμον· ἄλλα πόσον ὀλίγοι ἄνθρωποι ἠρώτησάν ποτε, τίς ἢ αἰτία αὐτῶν! Γινώσκωμεν, ὅτι ὁ μὲν αὐλὸς παράγει φωνὴν μουσικὴν, ὁ δὲ ἐρραγι-σμένους κώδων ἦχον ἀσώφωνον· ὅτι τὸ πῦρ εἶναι θερμὸν, ὁ πάγος ψυχρὸς καὶ ἡ φλεγόμενη λαμπρὰ φωτεινὴ· ὅτι τὸ ὕδωρ ἐν μὲν τῇ θερμότητι βράζει, ἐν δὲ τῇ ψύχει πήγνυ-ται. Ἄλλ' ὅταν παιδίον τι ἀνεῖξον πρὸς ἡμᾶς ζητῆ τῶν φαινομένων τούτων τὸν λόγον, ποσάκις, μὴ εἰδότες καὶ ἡμεῖς αὐτῶν, ἐπιβάλλομεν εἰς τὸ παιδίον οἰγὴν ἀποκα-λύοντες τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἀφελῆς αὐτοῦ περιέρ-γεια προτείνει εἰς ἡμᾶς, γελοίας καὶ φλυαρίας!»

Ὁ κ. Τιμ. Α. Ἀργυρόπουλος, καθηγητὴς ἐν τῇ Στρα-τιωτικῇ Σχολῇ καὶ ὑφηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, παρα-κλήθεὶς παρ' ἡμῶν, συνήγαγεν ἐκ διαφόρων συγγραμμάτων μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας, πλείστας ἐξηγήσεις τῶν κοινο-τέρων φαινομένων, τῶν καθημερινῶν τὰς αἰσθήσεις μας προσβαλλόντων, περιβαλὼν αὐτὰ δι' ὕψους ἁπλοῦ, κατα-ληπτοῦ εἰς πάντας, καὶ παραληπῶν τὰ καθαρὰ τῆς φυσικῆς ζητήματα, τοὺς δυσνοήτους ἐπιστημονικοὺς ὁρους καὶ τὰ συστήματα, ὅσα δὲν στηρίζονται ἐπὶ τὰ γεγονότων. Ἐκ τῆς συλλογῆς ταύτης σκοποῦμεν ἐκάστου νὰ παραθετώμεν

ζητήματά τινα, συνταλοῦντες οὕτω εἰς τὴν διάδοσιν τῆς γνώ-σεως τῶν αἰτίων τῶν φυσικῶν φαινομένων, τῶν ὁποίων ἢ ἐνδελεχῆς σπουδῇ καὶ ἀναζητήσῃ, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς σπουδαίως μορφόνε· τὸν ἀνθρώπινον νοῦν, καταστρέφει ἀφ' ἑτέρου τὰς προλήψεις καὶ ὑποθεθεῖ οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν.

Σ. τ. Δ.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

1. — Διατί ὁ ἥλιος εἶναι θερμότερος κατὰ τὸ θέρος ἐνῶ εἶναι μᾶλλον ἀπομακρυσμένος ἐξ ἡμῶν, παρὰ κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅτε εἶναι πλησιέστερος εἰς ἡμᾶς;

Διότι κατὰ μὲν τὸ θέρος αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες πίπτουσι καθέτως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἢ δὲ ἀτμοσφαῖρα ἀπορροφᾷ αὐτὰς τελειότερον. Ἐνῶ κατὰ τὸν χειμῶνα πίπτουσαι πλαγίως δια-σκορπίζονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀτμο-σφαῖραν, ἣτις ἐξ ἄλλου μέρους ἀποφύχεται κατὰ τὸν χειμῶνα περισσότερον διότι ἡ νύξ εἶναι με-γαλειτέρα.

2. — Διατί φυσῶμεν τὰς χεῖράς μας τὸν χειμῶνα ὅπως τὰς θερμάνωμεν, φυσῶμεν δὲ ἐπίσης τὸ φαγητόν μας (π. χ. τὴν σοῦπᾶν μας) ὅπως τὸ ἀποψύξωμεν;

Διότι ὅταν φυσῶμεν τὰς χεῖράς μας ἀνοίγομεν τὸ στόμα, καὶ ἐξάγομεν τὸν ἀέρα τῶν πνευμό-νων, ὅστις εἶναι πολὺ θερμότερος τῶν ἀπεψυ-γμένων κατὰ τὸν χειμῶνα χειρῶν μας.

Ὅταν ἀπ' ἐναντίας φυσῶμεν τὸ φαγητόν μας ὅπως τὸ ἀποψύξωμεν λαμβάνει χώραν ἄλλο φαι-νόμενον, διότι κλείομεν τὸ στόμα, πιέζομεν τὸν ἐντὸς τοῦ στόματος ἀέρα, ἐξογκοῦντες μάλιστα τὰς παρειάς μας, ἀφήνομεν δὲ μεταξὺ τῶν χει-λέων μας μικρὰν ὀπήν, διὰ τῆς ὁποίας ἐξα-κοντίζομεν μὲ ὄρμην τὸν ἀέρα. Ὅταν εἰς ἐν ἀγγεῖον πιέσητε τὸν ἀέρα καὶ ἀναγκάσητε νὰ εἰσέλθῃ πολὺ περισσότερος ἀφ' ὅσον χωρεῖ τὸ ἀγγεῖον ἀνοικτὸν, ὁ ἀῆρ οὗτος θερμαίνεται, ἢ μᾶλλον τὸν ἀναγκάζετε νὰ ἀποδώσῃ θερμαν-τικὸν τὸ ὅποιον ἔχει ἐντὸς αὐτοῦ. Ἄν τὸν ἀφή-σητε ν' ἀποψυχθῇ καὶ μετὰ ταῦτα ἀνοίξετε τὸ ἀγγεῖον, οὗτος ἐξέρχεται μὲ ὄρμην καὶ ζητεῖ νὰ λάβῃ ὀπίσω τὸ θερμαντικὸν τὸ ὅποιον τοῦ ἀφῆρέθη ὅταν ἐπιέσθη, ἂν δὲ θέσητε τὴν χεῖρά σας αἰσθάνεσθε ψύχος, διότι ἀφαίρει τὸ θερμαν-τικὸν τοῦ ὁποίου ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τὴν χεῖρά σας. Ἐν γένει λοιπὸν ὁσάκις ἐν ἀέριον εἶναι πολὺ πιε-σμένον καὶ τὸ ἀφήσωμεν ἐλεύθερον παράγει ψύχος.

Τοῦτο γίνεται ὅχι μόνον μὲ τὸν ἀέρα ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἀτμοὺς ὕδατος. Θέσατε τὴν χεῖρά σας ὑπεράνω ἀγγεῖου, εἰς τὸ ὅποιον βράζει ὕδωρ, θέλετε αἰσθανθῆ μεγάλην θερμότητα. Ἀπ' ἐναν-τίας θέλετε αἰσθανθῆ ψύχος ὅταν θέσητε τὴν χεῖρά σας ὑπεράνω ἀτμῶν ἐξερχομένων ἀτμο-λέβητος, ὡς π. χ. τῶν ἐξερχομένων τῆς ἀτμα-μάξης τοῦ σιδηροδρόμου, ὅταν οὗτος συρίζῃ.

Ὅταν δὲ φυσῶμεν τὸ φαγητόν μας, ὁ ἀῆρ

ἀνανεούται κατά πάσαν στιγμήν και ἀφαιρεί διαδοχικῶς τὸ θερμαντικὸν τῆς οὐσίας, ἥτις και διὰ τοῦτο ἀποψύχεται.

3.— Διατίθεν ὑπόγειον μᾶς φαίνεται θερμὸν μὲν κατὰ τὸν χειμῶνα, ψυχρὸν δὲ κατὰ τὸ θέρος;

Διότι ἡ θερμοκρασία τοῦ ὑπογείου εἶναι ἡ αὐτὴ και κατὰ τὸν χειμῶνα και κατὰ τὸ θέρος, ἢ μᾶλλον πολὺ ὀλίγον μεταβάλλεται. Ἐν Ἀθήναις ἡ θερμοκρασία ἐνὸς ὑπογείου εἶναι 15-16 περίπου βαθμοὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, ἐπομένως ἀνωτέρα κατὰ τὸν χειμῶνα και κατωτέρα κατὰ τὸ θέρος τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν.

Τὸ σῶμά μας, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ κακὸν θερμόμετρον, εὐρίσκει τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅστις ἔχει πάντοτε τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν, θερμὸν μὲν ὅταν ἐρχεται ἀπὸ ψυχρότερον μέρος, ἀπ' ἐναντίας δὲ ψυχρὸν ὅταν ἐρχεται ἀπὸ θερμότερον. Τοῦτο ἀποδεικνύει ἀρκούντως περιέργους παρατηρήσεις. Οἱ εἰς τὰ ὄρη Ἀνδεις τῆς Ἀμερικῆς ταξιδιῶνται ἀναπαύονται ἀναβαίνοντες ἢ καταβαίνοντες εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀντιζάνης. Ἀλλ' οἱ μὲν καταβαίνοντες ἀπὸ τὰ ὕψη τὰ σκεπασμένα ἀπὸ χιόνα και πάγον εὐρίσκουσιν εἰς τὸ μέρος τοῦτο ζέστην ἀνυπόφορον, ἐνῶ οἱ ἀναβαίνοντες, οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν πεδιάδα ὅπου ἡ θερμοκρασία εἶναι μεγαλειτέρα, καταψύχονται.

Μὲ τὸ ἐξῆς ἀπλοῦστατον πείραμα δυνάμεθα ἐπίσης νὰ τὸ καταδείξωμεν. Θέτομεν τὴν μίαν χεῖρά μας, π. χ. τὴν ἀριστεράν, ἐντὸς ἐνὸς ἀγγείου ἔχοντος ὕδωρ και πάγον, τὴν δὲ δεξιάν εἰς πολὺ θερμὸν ὕδωρ. Ἐπειτα ἐμβαπτίζομεν και τὰς δύο συγχρόνως εἰς ὕδωρ χλιαρὸν. Ἡ μὲν ἀριστερὰ χεῖρ θὰ τὸ εὖρη πολὺ θερμὸν, ἡ δὲ δεξιὰ ἀπ' ἐναντίας ψυχρὸν.

ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΘΕΛΗΣΕΩΣ

Τὸ δυσκολώτερον πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον εἶναι ἡ θέλησις. Οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίσῃ ποία εἶναι ἡ δύναμις τῆς θελήσεως και εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς τέχνας.

Ὁ ἐκ Λονδίνου διάσημος Ἀρρίσον, ἦτο κατ' ἀρχὰς τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος νεανίας ξυλουργὸς εἰς τὸ ἄκρον ἐπαρχίας τινὸς, ὅτε τὸ κοινοβούλιον προεκήρυξε τὸ βραβεῖον 20,000 λιρῶν στερλινῶν διὰ τὸν ὅστις ἤθελε κατασκευάσει ὠρολόγιον ἰσόχρονον (δεικνύον συγχρόνως τὸν ἀληθινὸν και τὸν μέσον χρόνον) χάριν τοῦ περι τοῦ γεωγραφικοῦ μήκους προβλήματος.

Ὁ Ἀρρίσον εἶπε «θέλω νὰ κερδίσω τὸ βραβεῖον τοῦτο,» ἔρριψε κατὰ γῆς τὸ πριόνιον και ρυκάνιον, ἦλθεν εἰς Λονδίνον, εἰσῆλθεν ὡς ἐργάτης εἰς τὸ κατάστημα ὠρολογοποιῦ, ΕΙΡΓΑΣΘΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΕΤΗ, και ἐκέρδησε τὸ βραβεῖον.

Ἴδου τί σημαίνει ἡ θέλησις.

Εἰς τὸ Λεγκῶμα τῆς Κ^α...

Μάρεσει μὲς ἔς τὴν ἄβυσσον τοῦ μαύρου τοῦ ματιοῦ σου
 Νὰ βλέπω τὸ κυμάτισμα, Κυρά, τοῦ λογισμοῦ σου,
 Και νὰ ξανοίγω, Οὐράνω μου, μὲς ἔς τὸ βαθύ πικράδι
 Ποῦ πλημμυροῦ τὴν κῆρη σου, τὸ φλογερὸν τὸν ἄδη
 Πῶκαψε ἀμέτρηταις καρδιάς. Μ' ἀγάπη σὲ θεωροῦσα
 Κ' ἐκεῖ ποῦ παραμόνευα, κ' ἐκεῖ ποῦ καρτεροῦσα
 Μὴν ἀπ' ἐκεῖνη τὴ νυχτιὰ προβάλλῃ καμμίαν ἀχτίδα,
 Βαθεῖα, βαθεῖα, κατὰθα μὸς φάνηκε πὼς εἶδα
 Ἀπελισμένη μιά ψυχὴ ἔς τὸ μελανὸ σου κύμα
 Νὰ παραδέρῃν ἀνήσυχη, σὰ ζωντανὸς ἔς τὸ μνήμα,
 Κι' ὅταν ἐζήτησα νὰ ἰδῶ ποῖός πνίγεται, Κυρά μου,
 Ἐπὶ τὸν κάτω κόσμον, ἐγνώρισα μὲ τρόμο τὴ θεωρίαν μου.
 (Νομῆριος, 1875.)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΛΑΒΟΥΡΤΗΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἐχεις δύο αὐτιά και ἓν στόμα. Διατί νὰ παραπονεῖσαι; Πρέπει νὰ ἀκούης πολλὰ και νὰ λέγῃς ὀλίγα. — Ἐχεις δύο ὀφθαλμοὺς και ἐν στόμα: Πρέπει νὰ βλέπῃς πολλὰ, και νὰ σιωπᾷς περὶ τῶν πλείστων. — Ἐχεις δύο χεῖρας και ἐν στόμα: Μάθε νὰ λογαριάζῃς. — Ἐχεις δύο ὄργανα διὰ νὰ ἐργάζεσαι και ἐν μόνον διὰ νὰ τρώῃς. (Ruckert.)

* * Ὁ κοινωφελέστερος πολίτης, ὁ σοφώτερος και ἑναρετώτερος ἄνθρωπος ἔστω σοι σεβαστὸς εἰς οἰονδήποτε κοινωνικὴν τάξιν και ἂν ἀνήκῃ, ὑπ' οἰονδήποτε οἴκου και ἂν ἔλκῃ τὸ γένος αὐτοῦ, οἰονδήποτε και ἂν ᾖ τὸ ἔργον αὐτοῦ. Διότι ὄντως ἡ καρδιά καθίσταται τὸν ἄνθρωπον εὐγενῆ, και οὐχὶ τὸ αἷμα ἀνυψοῦσι δ' αὐτὸν προσωπικὴν ἐξουλεύσεις, και οὐχὶ πατραγαθία. (Zschokke.)

* * Διὰ τῆς ἐργασίας σου, διὰ τῆς ἐμπορικῆς, βιομηχανικῆς, ἢ οἰασδήποτε ἄλλης νοημοσύνης σου ἐθησαύρισε μεγάλη πλοῦτη. Σπεύδεις διακαίῳ τῷ λόγῳ νὰ διασκευάσῃς τὸ οἰκημιά σου δι' ἐπίπλων ἡγεμονικῶν. Παντοῦ εἰκόνας, τάπητες μεγαλοπρεπεῖς, παραπετάσματα, κάτοπτρα, λυχνία και σκευὴ ἐπίχρυσα εἰς σωρὸν βαρύτατον. Πρὸς τί ἡ πολυτέλεια αὕτη; Ὅχι βέβαια διὰ τὸν ἑαυτὸν σου· ἐπειδὴ αἱ μὲν ἔξεις σου ἐμειναν ἀπλοῦκαί, φιλοκαλίαν δὲ και γνώσεις καλλιτεχνικὰς δὲν ἔχεις. Λέγεις δὲ μόνον: «Μὲ αὐτὰ ὅλα θὰ ἔχω πολλοὺς φίλους!» Μὴ ἀπατάσαι! Μὲ τὴν πολυτέλειαν δὲν κάμνει τις φίλους· χάνει μόνον τοὺς παλαιοὺς, οἵτινες ἀπομακρύνονται, ὄχι ἀπὸ ζηλοτυπίαν, ἀλλ' ἀπλῶς διότι εὐρισκόμενοι εἰς τὴν οἰκίαν σου συναισθάνονται ὅτι δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν οἰκίαν των. Δὲν μένουν λοιπὸν παρὰ οἱ προσκεκλημένοι! ὦ! ἂν ἤκουες τί σοῦ ψάλλον ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὰς ἐορτὰς και ἀπὸ τὰ δειπνά σου οἱ μετεμπερισμένοι οὔτοι φίλοι, οἱ λεγόμενοι προσκεκλημένοι! Ποία κατάκρισις και ποία γενικὴ σχεδὸν κακολογία! Ἐξήγειρες ἐκ τοῦ μηδενὸς δλόκληρον κοινὸν ἐναντίον σου, κοινὸν αὐστηρότατον και ἀπαιτητικώτατον, ἕκαστος δ' εὐρίσκει ὅτι ἐξαγοράζει πολὺ ἀκριβᾶ